

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Paweł Księżak
SSN Adam Redzik

w sprawie ze skargi A. D.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Krakowie w sprawie o sygn. III AUa
1501/18,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Krakowie
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 14 lutego 2023 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

A. D. (dalej: Skarżąca) pismem z 19 stycznia 2023 r. wniosła sporządzoną
osobiście skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed
Sądem Apelacyjnym w Krakowie pod sygn. III AUa 1501/18.
Jednocześnie Skarżąca domagała się przyznania jej kwoty 10 000 zł
tytułem odszkodowania oraz zasądzenia na jej rzecz zwrotu kosztów
postępowania skargowego.

Prezes Sądu Apelacyjnego w Krakowie w odpowiedzi na skargę wniósł o jej
odrzucenie wobec niezachowania warunków z art. 87¹ § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie
prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym

prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 75, ze zm., zwanej dalej: ustawą o skardze na przewlekłość) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej rozstrzygnięcia, albo trwa dłużej, niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie do postępowania toczącego się na skutek skargi mają odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu zażaleniowym obowiązujące w postępowaniu, którego skarga dotyczy. Oznacza to, że w przypadku skargi wniesionej przez A. D. (dotyczącej sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych), przy ocenie jej dopuszczalności, niezbędne jest sięgnięcie do przepisów o postępowaniu zażaleniowym w sprawach cywilnych regulujących zdolność postulacyjną strony. W myśl art. 87¹ k.p.c. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych (§ 1), chyba że stroną, jej organem, jej przedstawicielem ustawowym lub pełnomocnikiem jest sędzia, prokurator, notariusz albo profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych, a także gdy stroną, jej organem lub jej przedstawicielem ustawowym jest adwokat, radca prawny lub radca Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach własności intelektualnej rzecznik patentowy (§ 2). Zasada ta znajduje zastosowanie do skargi na przewlekłość postępowania, podlegającej rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy i to niezależnie od przedmiotu postępowania, którego dotyczy zarzucana przewlekłość. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym zdolność strony do podejmowania przez nią osobiście czynności procesowych jest zatem wyłączona. Skarga na przewlekłość postępowania w sprawach cywilnych (w tym z zakresu ubezpieczeń społecznych), wniesiona przez podmiot pozbawiony zdolności postulacyjnej, podlega odrzuceniu bez wzywania do uzupełnienia braków formalnych (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego -

zasada prawna z 16 listopada 2004 r., III SPP 42/04; postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lipca 2019 r., I NSP 52/19 i z 11 września 2019 r. I NSP 7/19).

W niniejszej sprawie A. D. samodzielnie sporządziła i podpisała rozpoznawaną skargę na przewlekłość postępowania, z pominięciem przymusu adwokacko-radcowskiego, co skutkuje koniecznością odrzucenia tej skargi na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. w związku z art. 398⁶ § 3 k.p.c. i art. 87¹ § 1 k.p.c.

Konsekwencją odrzucenia skargi, wobec jej niedopuszczalności, jest zbędność orzekania w przedmiocie wniosku Skarżącej o zwrot kosztów postępowania skargowego.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.